

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

« 02 » февраль 2024 ел

Яр Чаллы

№ 322

«2024-2026 елларга Тукай муниципаль районы территориясендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» муниципаль программасын раслау турында

«Терроризмга каршы тору турында» 2006 елның 6 мартындагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон, «Терроризмга каршы тору чаралары турында» Россия Федерациясе Президентының 2006 елның 15 февралендәге 116 номерлы Указы нигезендә, «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә терроризмга һәм экстремизмга каршы көрәш буенча профилактик эшчәнлекне көчәйтү, шулай ук район территориясендә терроризм һәм экстремизм күренешләре нәтижеләрен киметү һәм (яки) бетерү максатында, Тукай муниципаль районы Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» муниципаль программасын (алга таба – Программа) 1 кушымта нигезендә расларга.
2. «2021-2023 елларга Тукай муниципаль районы территориясендә экстремизм һәм терроризмны профилактикалау буенча ярдәмче программаны раслау турында» Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 1 декабрендәге 4634 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карар аңа кул куйган көннән үз көченә керә.
4. Программаны башкаручылар булып торган Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты бүлекләре һәм жирле үзидарә органнары житәкчеләренә чараларны үтәү буенча оештыру-гамәли чараларны гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә.
5. Тукай муниципаль районы финанс-бюджет палатасына бюджетны формалаштырганда, Программаны гамәлгә ашыру срокларын исәпкә алып, район бюджеты акчалары хисабына программа чараларын тормышка ашыруга финанс средстволары бүлеп бирүне күздә тотарга тәкъдим итәргә.
6. Әлеге карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хөкүмәт порталында урнаштырырга.
7. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгында калдырам.

Башкарма комитет житәкчесе

А.Р. Хәбибуллин

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау» муниципаль программасы

1. Муниципаль программа паспорты

1. Программаның исеме	«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау» муниципаль программасы
2. Программаны эшләүнең нигезе	«Терроризмга каршы тору турында» 2006 елның 6 мартындагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон, «Терроризмга каршы тору чаралары турында Россия Федерациясе Президентының 2006 елның 15 февралендәге 116 номерлы Указы, «Экстремистик эшчәнлеккә каршы тору турында» 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы Федераль закон
3. Программа координаторы	Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты
4. Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында терроризмга каршы комиссия (алга таба – Комиссия)
5. Программаның төп максатлары	1. Экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, муниципаль районда аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданнарның тормышын һәм тынычлыгын, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен саклау дәрәжәсен күтәрү. 2. Халыкара террор оешмаларының, жәмгыятьләрнең һәм аерым кешеләрнең пропаганда (идеологик) йогынтысыннан халыкны саклау, халыкның төрле төркемнәренең, беренче чиратта, яшьләрнең радикальләшү дәрәжәсен киметү, шулай ук аларның террористик һәм экстремистик эшчәнлеккә жәлеп ителүенә юл куймау
6. Программаның төп бурычлары	1) Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмый калу; 2) терроризм идеологиясенә дучар булган һәм аның йогынтысына эләккән кешеләр белән профилактик эш өчен шартлар тудыру;

	<p>3) халыкта терроризмга каршы аң һәм террористик һәм экстремистик идеология күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру;</p> <p>4) терроризм һәм экстремизмның ижтимагый куркынычын аңлату, жәмгыятнең көч куллану идеологиясен тотрыклы кабул итмәвен формалаштыру буенча актив чаралар уздыру;</p> <p>5) терроризм идеологиясенә каршы тору буенча чараларны нәтижәле гамәлгә ашыруга ярдәм итүче норматив, оештыру һәм башка механизмнарны формалаштыру һәм камилләштерү;</p> <p>6) ведомствоара хезмәттәшлекнең оештыру-профилактика чараларын үткәрү һәм объектларның террорга каршы саклануын тәмин итү</p>
7. Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2024 - 2026 еллар, этапларга бүлмичә
8. Программаны башкаручылар	Терроризмга каршы комиссия, «Мәгариф идарәсе» МКУ, районның яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, районның мәдәният бүлеге, дини һәм ижтимагый оешмалар
9. Программаны финанслау чыганаclarы	<p>2024-2026 елларда программаны финанслауның гомуми күләме 621 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:</p> <p>2024 елда - 207 мең сум;</p> <p>2025 елда - 207 мең сум;</p> <p>2026 елда - 207 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына бюджет проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш</p> <p>Әлеге программаны гамәлгә ашыруга бәйле чараларны финанслау Тукай муниципаль районы бюджетында тиешле финанс елына расланган ассигнованиеләр чикләрендә башкарыла. Программаны тормышка ашыруга тотылган акчаларның күләме Тукай муниципаль районы территориясендә район бюджеты, инфляция процесслары һәм икътисадый вазгыять мөмкинлекләреннән чыгып төгәлләштерелергә һәм төзәтелергә мөмкин</p>
10. Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре	<p>Программаны гамәлгә ашыруның йомгаклау нәтижәләре:</p> <p>- жирле үзидарә органнарының терроризм һәм экстремизмны профилактикалау, ксенофобия, милли һәм раса түземсезлеге күренешләрен, Тукай муниципаль районы территориясендә этник</p>

	<p>дискриминациягә каршы тору буенча эш формаларын һәм ысулларын камилләштерү;</p> <ul style="list-style-type: none"> - укучылар арасында интернационализм, татулык, милли һәм дини түземлек культурасын тарату; - террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыру; - башка этник һәм конфессиональ берләшмәләр вәкилләренә толерантлы аң формалаштыру; - яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту һәм үстерү; - Тукай муниципаль районы территориясендә толерантлык, гражданнар теләктәшлеге, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен, шул исәптән муниципаль массакүләм мәгълүмат чаралары аша тарату һәм пропагандалау өчен бердәм мәгълүмат киңлеген формалаштыру
<p>11. Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Терроризмга каршы комиссия квартал саен һәм һәр ел нәтижеләре буенча программаны гамәлгә ашыруны контрольдә тоту. Социаль-икътисади вазгыятьне исәпкә алып, программа чараларын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр кертә</p>

I. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенең гомуми характеристикасы. Төп проблемалар һәм аларны хәл итү юллары

Программа ижтимагый-сәяси көчләренә, милли-мәдәни, мәдәни һәм дини оешмаларны берләштерү һәм гражданнарның иминлеге буенча максатчан, эзлекле эш принципларын гамәлгә ашыруның мөһим юнәлеше булып тора. Жәмгыятьтә социаль киеренкелек, этник һәм конфессияара конфликтлар, төбәкнең генә түгел, ә гомумән илнең иминлегенә турыдан-туры куркыныч тудыра торган сепаратизм һәм милли экстремизм үсеше шартларында толерант аң һәм тәртип, дингә түземлек һәм тынычлык сөючәнлек урнаштыру һәм формалаштыру, экстремизмның төрле төрләрен профилактикалау хәзерге вакытта аерым актуальлеккә ия. Бу күренешләр үзләренең иң чик формаларында терроризмда чагылыш таба, ә ул үз чиратында жәмгыятьтә деструктив процессларны көчәйтә.

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау» муниципаль программасын эшләү һәм кабул итү шулай ук жирле үзидарә органнарының терроризмга һәм экстремизмга каршы тору, аларның эшчәнлеген координацияләү дәрәжәсен күтәрү, терроризмга һәм экстремизмга каршы нәтижелә чаралар эзерләү һәм гамәлгә ашыру, барлыкка килә торган террористикк янауларына көчләренә һәм чараларның ситуацияле реакциягә эзерлеген тәэмин итү, аларның күренешләрен минимальләштерү һәм бетерү, терроризмны һәм экстремизмны профилактикалауга комплекслы якин килүне гамәлгә ашыру, терроризм һәм экстремизмны барлыкка китерүче факторларны ачыклау һәм аларның йогынтысын киметү мәсьәләләрендә аларның эшчәнлеген координацияләү һәм даими бәйләнешен гамәлгә ашыру

зарурлыгы белән аңлатыла.

Терроризмга каршы торунуң халыкара һәм илебез тәҗрибәсе көч куллану ысулларының террористик акт кылуның конкрет куркынычын гына локальләштерә алуын күрсәтә. Шулай ук вакытта терроризм янауларын радикаль киметү өчен, нигезен терроризм идеологиясе, аны илһамландыручылар һәм йөртүчеләр, шулай ук тарату каналлары тәшкит иткән аның инфраструктурасын торгызу системасын җимерергә кирәк.

Программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру нигезен шәхес, җәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясенең дәүләт милли сәясәт стратегиясе, 2024-2028 елларга Россия Федерациясендә терроризм идеологиясенә каршы торунуң комплекслы планы, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә һәм яшыләргә патриотик тәрбия бирүгә юнәлтелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләмәләр тәшкит итә.

Соңгы елларда республика өчен, беренче чиратта, ислам динен тотучы билгеле бер халык катламнарын радикальләштерү, аларны Россия Федерациясе территориясендә тыелган дини оешмалар һәм берләшмәләр эшчәнлегенә җәлеп итү процессы арта бара, алар исәбенә «Хизбут-Тахрир әл-Ислами» халыкара террористик оешмасы, «Таблиги-Джамаат» һәм «Ат-такфирваль-хиджра» халыкара дини берләшмәләре керә.

Соңгы елларда Татарстан Республикасы хокук саклау органнары тарафыннан күп кенә экстремистик һәм кораллы террористик төркемнәр ачыкланган.

Россия Федерациясе Украинада махсус хәрби операция үткәру белән бәйле рәвештә Украина махсус хезмәтләре һәм милләтчелек оешмалары тарафыннан терактлар ясау куркынычы бар.

Тукай муниципаль районында милләтара мөнәсәбәтләрнең торышы тотрыклылык, төрле этник төркемнәр һәм конфессияләр вәкилләренең тыныч үзара бәйләнеше һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Үзара ихтирамга һәм ышанычка нигезләнгән милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр районда прогрессив тенденцияләр рәвешендә ныгыды һәм ижтимагый этномәдәни берләшмәләр һәм граждан җәмгыятенең башка институтлары белән үзара хезмәттәшлектә муниципаль хакимият органнарының аерым кайгыртуы предметы булып тора.

Әлеге өлкәдә дәүләт сәясәтенең төп бурычларының берсе булып Татарстан Республикасында һәм муниципаль районда террористик янауларны кисәтү һәм туктату буенча заманча эш системасын булдыру тора.

Терроризм һәм экстремизм янауларынан халыкның һәм муниципаль район территориясенең куркынычсызлыгын тәмин итү буенча эш тәҗрибәсе күрсәткәнчә, терроризмга каршы юнәлтелгән өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәру, вазыйфай затларның һәм белгечләрнең квалификациясе, шулай ук терроризм һәм экстремизмны кисәтү буенча халыкның эш нәтижәлегенә житәрлек дәрәжәдә югары түгел.

Хәзерге вакытта терроризм һәм экстремизмны профилактикалау мәсьәләләрендә Татарстан Республикасы дәүләт сәясәтенең максаты булып террористик актларны һәм экстремистик күренешләргә кисәтүгә һәм булдырмый

калуга юнэлтрелгән чаралар комплексын гамәлгә ашыру хисабына халык һәм территориянең террористик янаулардан гарантияләнгән куркынычсызлык дәрәжәсенә ирешү тора.

Экстремистик идеологиянең таралуы ресурслар ярдәмен һәм террор оешмалары сафларына яңа әгъзалар керүен тәэмин итә. Терроризм куркынычын киметү бурычы турыдан-туры экстремистик идеология таралуга актив каршылык күрсәтү белән бәйле. Аның йогынтысының төп мишене булып, гражданлык тәңгәллеге һәм хокук аңы формалашу күзлегеннән чыгып караганда иң пластик һәм тотрыксыз мохит буларак, яшүсмерләр һәм яшьләр хезмәт итә.

Экстремизмга, терроризмга, хокук бозулар кылуга этәрүче сәбәпләрне һәм шартларны кисәтүгә, ачыклауга, бетерүгә юнәлтелгән чараларга системалы якин килү районда социаль-иқтисади хәлне яхшыртуның иң мөһим шартларының берсе булып тора. Мондый алымны гамәлгә ашыру өчен терроризмны, экстремизмны профилактикалау һәм халыкның жәмәгать тәртибен саклау буенча ирекле формироваиеләр эшчәнлегә өчен шартлар тудыру буенча, жирле үзидарә һәм башка субъектларның хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә потенциалын максималъ файдалануны күздә тоткан муниципаль программа кирәк.

Программа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү өчен ачык документ булып тора.

II. Программаның төп максатлары һәм бурычлары. Программаның көтелгән ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, аны гамәлгә ашыру сроклары

Программаның максатлары булып тора:

1. Экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, муниципаль районда аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен саклау дәрәжәсен күтәрү.

2. Халыкара террор оешмалары, жәмгыятьләренең һәм аерым кешеләрнең пропаганда (идеологик) йогынтысыннан халыкны саклау, халыкның төрле төркемнәренең, беренче чиратта, яшьләрнең радикальләшү дәрәжәсен киметү, шулай ук аларның терроризмга һәм экстремизмга эшчәнлегенә жәлеп ителүенә юл куймау.

Программаның максатларына ирешү өчен түбәндәге мәсьәләләргә хәл итү таләп ителә:

1) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмый калу;

2) терроризм идеологиясенә дучар булган һәм аның йогынтысына эләккән кешеләр белән профилактик эш өчен шартлар тудыру;

3) халыкта терроризмга каршы аң, терроризм һәм экстремизм идеологиясе күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру;

4) терроризм һәм экстремизмның ижтимагый куркынычын аңлату, жәмгыятнең көч куллану идеологиясен тотрыклы кабул итмәвен формалаштыру буенча актив чаралар уздыру;

5) терроризм идеологиясенә каршы тору буенча чараларны нәтижәле гамәлгә ашыруга ярдәм итүче норматив, оештыру һәм башка механизмнарны формалаштыру һәм камилләштерү;

б) ведомствоара хезмәттәшлекнең оештыр - профилактика чараларын үткәрү һәм объектларның террорга каршы саклануын тәмин итү

Программаның бурычларын хәл итү өчен түбәндәгеләргә юнәлтелгән чараларны гамәлгә ашыру каралган:

терроризмга һәм экстремизмга каршы көрәш һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданнарның тормышын саклау;

гражданнарның, толерант аң һәм тәртип нигезләре буларак, кирәкле хокукый культурасы дәрәжәсенә ирешү;

яшьләр арасында кеше хокукларын һәм ирекләрен хөрмәт итү, милләтара тынычлыя принципларына нигезләнгән этномәдәни үзара ихтирам итү карашын һәм рухи-әхлакый атмосфераформалаштыру һәм татулыкка омтылыш булдыру;

районда оператив хәлне мониторинглау системасын һәм аның үсеш фаразын камилләштерү;

югары дәрәжәдәле белгечләр мохитен формалаштыру, аларның компетентлы катнашуы профилактика чаралары дәрәжәсен сыйфатлы күтәрергә мөмкинлек бирәчәк;

«Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә терроризмга каршы, уңай контент эзерләүгә һәм таратуга гражданнарның киң даирәсен жәлеп итү;

терроризм идеяләре йогынтысына дучар булган затларны адреслы профилактикалауны детальләштерү;

гражданлык жәмгыяте структураларын, беренче чиратта, профилактик, терроризмга каршы эшчәнлеккә юнәлтелгән коммерциясез оешмаларны үстерү.

Программа чараларының нәтижәлелеген бәяләү өчен түбәндәге күрсәткечләргә кулланырга тәкъдим ителә:

террористларны һәм экстремистларны жәзалау чаралары гадел дип бәяләүче халык өлеше

хокук саклау органнарының терроризм һәм экстремизм күренешләренә каршы көрәш чаралары житәрлек дип бәяләүче халык өлеше;

сәяси мотивлы көч куллануны хөкем итүче халык өлеше;

мәгариф оешмаларында деструктив йогынтыга каршы житәрлек иммунитеты булган белем алучылар өлеше.

Программаны гамәлгә ашыру срогы, этапларга бүлмичә, 2024-2026 елларга исәпләнгән.

Төп максатлар, бурычлар, нәтижәләргә бәяләү индикаторлары, шулай ук программада каралган чараларны финанслау күләме аның кушымтасында күрсәтелгән.

III. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыру буенча барлыгы 621 мең сум

планлаштырылган, шул исәптән программаны гамәлгә ашыру еллары буенча:

2024 ел - 207 мең сум.

2025 ел - 207 мең сум.

2026 ел - 207 мең сум.

Әлеге программаны гамәлгә ашыруга бәйле чараларны финанслау Тукай муниципаль районы бюджетында тиешле финанс елына расланган ассигнованиеләр циклендә башкарыла.

Программаны тормышка ашыруга тотылган акчаларның күләме район бюджеты мөмкинлекләреннән, инфляция процессларыннан һәм Тукай муниципаль районы территориясендәге икътисади вәзгыятьтән чыгып төгәлләштерелергә һәм төзәтмәләр кертелергә мөмкин.

IV. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Терроризм һәм экстремизмны профилактикалау эшчәнлеген координацияләү Тукай муниципаль районында терроризмга каршы комиссия тарафыннан башкарыла. Терроризмга каршы комиссия кабул иткән карарлар Тукай муниципаль районы предприятиеләре, учреждениеләре һәм оешмалары житәкчеләре тарафыннан үтәлергә тиеш. Терроризмга каршы комиссия эшендә катнашу өчен, аларның ризалыгы белән суд органнары һәм прокуратура органнары вәкилләре чакырыла ала.

Терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау өлкәсендә терроризмга каршы комиссиянең вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- терроризм һәм экстремизмны профилактикалау торышына комплекслы анализ үткәрү, аннары профилактика субъектларына тәкъдимнәр эзерләү;

- терроризм һәм экстремизмны профилактикалау буенча эш планнарын эшләү, аларның үтәлешен контрольдә тоту;

- Татарстан Республикасында терроризмга каршы комиссиягә профилактик эшчәнлекнең торышы турында мәгълүмат бирү, аның нәтижәләлеген арттыру буенча тәкъдимнәр кертү;

- терроризм һәм экстремизмны кисәтү, аларны башкаруга этәрүче сәбәпләрне һәм шартларны бетерү мәсьәләләре буенча предприятиеләр, оешмалар һәм учреждениеләр житәкчеләрен тыңлауны оештыру;

- терроризм һәм экстремизмны кисәтү, аны камилләштерү буенча чаралар эшләү;

- терроризм һәм экстремизмны профилактикалау өлкәсендә норматив хокукый актлар эзерләү;

- халык, жәмәгать оешмалары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары белән үзара бәйләнешне ныгыту һәм тыгыз хезмәттәшлекне жайга салу.

V. Программаның нәтижәләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү тиешле елда ирешелгән фактик күрсәткечләренә максатчан индикаторлар зурлыклары белән чагыштыру юлы белән башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләрне тәмин итәргә мөмкинлек

бирәчәк:

- Тукай районы территориясендә террористик актлар кылу ихтималын киметү;
- терроризм һәм экстремизмны профилактикалау муниципаль системасының нәтижәлелеген арттыру;
- терроризмны һәм экстремизмны кисәтү буенча эшчәнлекне оештыруга барлык милек формасындагы предприятиеләрне, учреждениеләрне, оешмаларны, шулай ук ижтимагый оешмаларны жәлеп итү;
- терроризм һәм экстремизмны профилактикалауны норматив хокукый көйләүне алга таба үстерү;
- Тукай муниципаль районы территориясендә куркынычсызлыкны тәмин итү буенча муниципаль органнар һәм ижтимагый оешмалар эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итүне яхшырту;
- халыкның хокук саклау органнарына ышанычын арттыру;
- террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына түземсезлек, шулай ук башка этник һәм конфессиональ берләшмәләр вәкилләренә карата толерант аң, уңай караш формалаштыру;
- яшыләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту һәм үстерү;
- халык арасында интернационализм, татулык, милли һәм дини толерантлык культурасын тарату;
- терроризм идеологиясенә бирелергә мөмкин затлар белән адреслы профилактика эшен оештыру.

VI. «2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» муниципаль программасы нәтижеләрен бәяләү максатлары, бурычлары, индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыклары							Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына финанслау, мен сум
1. Максат: экстремизмга һәм терроризмга каршы торы, муниципаль районда аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен саклау дәрәжәсен күтәрү											
1 бурыч. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмый калу											
1.1. «КФУ» өзлексез белем бирү институты базасында терроризмга һәм экстремизмга каршы көрәш буенча профилактик эшнә тәэмин итүче затлар (муниципаль хезмәткәрләр, иҗтимагый оешма вәкилләре, хокук саклау һәм суд органнары хезмәткәрләре) өчен уку программаларын гамәлгә ашырырга	Район Башкарма комитеты, жирле үзидарә органнары, мәгариф идарәсе, яшьләр, спорт һәм туризм бүлеге, мәдәният бүлеге, ЭЭМ бүлеге (киләшү буенча)	2024-2026 еллар	Уку өчен затлар саны	2023 (төп) ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	
1.2. Экстремистик һәм террористик эшчәнлектә аларның потенциал ролен бәяләү өчен, диаспораларны һәм мигрантлар жәмгыятләрен даими мониторинглау	ЭЭМ бүлеге (киләшү буенча), район Башкарма комитеты (социаль мәсьәләләр буенча житәкче урынбасары), авыл жирлекләре	2024-2026 еллар	Мониторинг саны	2	2	2	2	-	-	-	

	башлыклары (килешү буенча)									
1.3. Дәүләт-конфессиональ мөнәсәбәтләр мәсьәләләре буенча муниципаль комиссия эше, дини объектлар житәкчеләре белән аерым киңәшмәләр үткәрү	Район Башкарма комитеты (социаль мәсьәләләр буенча житәкче урынбасары)	2024-2026 еллар	Мониторинг киңәшмәләр саны	4	4	4	4	-	-	-
1.4. Чит илләрдә дини белем алган һәм Россия Федерациясе территориясендә дини эшчәнлек белән шөгыйльләнергә ниятләгән затлар тарафыннан Терроризм эшчәнлегендә катнашу һәм аларга ярдәм итү өчен җаваплылык билгеләүче Россия Федерациясе законнары нормаларын, Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен һәм булган төбәктәге заманча дини ситуацияне өйрәнү буенча эшне оештыру	Район Башкарма комитеты (социаль мәсьәләләр буенча житәкче урынбасары), авыл жирлекләре башлыклары	2024-2026 еллар	Андыйлар булу факты буенча сөйләшүләр саны					-	-	-
1.5. Милләтара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерүгә юнәлтелгән мәдәни-агарту чаралары (фестивальләр, гастроль программалары, спектакльләр); яшьләргә рухи һәм патриотик	Мәдәният бүлеге, яшьләр һәм спорт бүлеге	2024-2026 еллар	Чаралар саны (мәдәният бүлеге, яшьләр һәм спорт бүлеге эш планы буенча)					-	-	-

<p>тәрбиялүгә юнәлтелгән халык ижаты өлкәсендәге чаралар үткәру; төбәкара, бөтенроссия, халыкара фестивальләрдә һәм конкурсларда катнашу; шулай ук милли республикалардан, төбәкләрдән һәм өлкәләрдән ижат коллективлары катнашындагы халыкара һәм гомумроссия башкару сәнгате фестивальләрендә катнашу</p>										
<p>2 бурыч. Терроризм идеологиясенә дучар булган һәм аның йогынтысына эләккән кешеләр белән профилактик эш өчен шартлар тудыру</p>										
				<p>2023 (төп) ел</p>	<p>2024 ел</p>	<p>2025 ел</p>	<p>2026 ел</p>	<p>2024 ел</p>	<p>2025 ел</p>	<p>2026 ел</p>
<p>2.1. Аерым иҗтибар (хавеф) категориясе затлары белән эшләр буенча муниципаль ведомствоара эшче төркем эшен тәэмин итү</p>	<p>Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты, авыл жирлекләре башлыклары, Татарстан Республикасында дәүләт хакимиятенә территорияль органнары, Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлеге, Россия Федераль куркынычсызлык хезмәтенә Татарстан</p>	<p>2023-2026 еллар</p>	<p>Эшче төркемнәр утырышлары саны</p>	<p>-</p>	<p>4</p>	<p>4</p>	<p>4</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

	Республикасы буенча идарәсе, Россия Федераль жазаларны үтәгү хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсе, Россия Тикшерү комитетының Татарстан Республикасы буенча тикшерү идарәсе									
2.2. Коммерциясез (шул исәптән дини) оешмаларны һәм жәмәгать активистларын аерым игътибар (хавеф) категориясендәге затлар белән адреслы профилактика чараларында катнашуга стимуллаштыру чараларын гамәлгә ашырырга	Терроризмга каршы комиссия каршындагы «аерым игътибар» категориясендәге затлар белән эшләү буенча эшче төркем эгъзалары	2023-2026 еллар	Жәмәгать активистларын жәлеп итеп профилактика эшенә тартылган аерым игътибар (хавеф) категориясендәге затларның өлеше	55	55	55	55	-	-	-
2.3. Махсус игътибар (хавеф) категориясендәге затлар белән эшләүдә, хәлне диагностикалауда, психологик һәм психотерапевтик ярдәм күрсәтүдә катнашкан вазифаи затларны һәм жәмәгать активистларын әзерләү өчен квалификацияле белгечләр жәлеп итүне тәэмин итәргә	Башкарма комитет, мэгариф идарәсе	2023-2026 еллар	Жәлеп ителгән квалификацияле белгечләр саны	2	2	2	2	18,0	18,0	18,0
2.4. Яшьләр эшләре буенча идарә органнары, спорт	Башкарма комитет, яшьләр эшләре спорт	2023-2026 еллар	Күрсәтелгән хезмәт төрләренә жәлеп	5	10	15	20	-	-	-

оешмалары, яшьләр ижтимагый активистлары белгечләренең аерым игътибар (хәвеф) категориясендәге затларга социализацияләү характерында өзлексез ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыруда актив катнашуын тәэмин итәргә	Һәм туризм бүлеге		ителгән аерым игътибар хәвеф) категориясендәге затлар өлеше							
2.5. Функциональ регламент белән беркетелгән мәгариф оешмалары вазыйфай затларының аерым игътибар (хәвеф) категориясендәге затлар белән алдан адреслы эш алып баруда актив катнашуын тәэмин итәргә	Башкарма комитет, мәгариф идарәсе	2023-2026 еллар	Махсус игътибар (хәвеф) категориясендәге затлар (яки аларның балалары) белем алучы уку сыйныфлары белән төркемле төзәтү чаралары (тренингләр, семинарлар) өлеше	60	70	80	85	-	-	-
2.6. Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасының барлык субъектлары белгечләренең аерым игътибар (хәвеф) категориясендәге гаиләләр белән профилактик чараларны гамәлгә ашыруда, шул исәптән техник торгызу медиациясен кулланып, актив катнашуын тәэмин итәргә	Мәгариф идарәсе, терроризмга каршы комиссия	2023-2026 еллар	«Аерым игътибар» (хәвеф) категориясендәге затлар яшәгән гаиләләр саныннан профилактик чараларга жәлеп ителгән гаиләләрнең өлеше		+10 %	+10 %	+10 %	9,0	9,0	9,0
2.7. Адреслы профилактика эшендә катнашучы	Муниципаль берәмлекнең	2023-2026 еллар	Семинарлар саны	1	1	1	1	-	-	-

белгечләрнең һөнәри осталыгы буенча тармакара семинарлар үткәрергә	Башкарма комитеты, терроризмга каршы комиссия, мәгариф идарәсе									
2.8. Яшьләр арасында һәм мәгариф өлкәсендә мәгариф, яшьләр сәясәте, медицина, социаль яклау өлкәләренә социаль педагогларны, психиатрларны жәлеп итү өчен һөнәри юнәлеш бирү эшен алып барырга, тиешле белем алуда һәм муниципаль берәмлектә белгечлек буенча эшкә урнашуда мәгълүмати ярдәм күрсәтергә	Мәгариф идарәсе, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының территориаль бүлекчәсе, Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының территориаль бүлекчәсе	2023-2026 еллар	Күрсәтелгән өлкәләрдә белгечләр белән тәэмин итү проценты		+10 %	+10 %	+10 %	4,0	4,0	4,0
2.9. Массакүләм мәгълүмат чараларында, социаль челтәрләрдә, гавами чараларда терроризм идеологиясен ныклы кабул итмәүне формалаштыруга һәм традицион рухи-әхлакый кыйммәтләр булдыруга юнәлтелгән чыгышларга аерым игътибар (хәвеф) категориясе затларын жәлеп итү буенча эш алып барырга	Муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлеге, Россия Федераль куркынычсызлык хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча идарәсе, Федераль жәзаларны үтәтү хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча идарәсе, «Татмедиа» АЖ филиалы	2023-2026 еллар	Мондый аңлатмалар белән чыгыш ясаган аерым игътибар (хәвеф) категориясендәге кешеләрнең өлеше	5	5	5	10	-	-	-

2.10. Интернет чөлтөрөндө деструктив берлешмэлөрдө муниципаль берәмлек халкының активлыгын мониторинглауны тээмин итэргэ (катнашучыларны матди стимуллаштыру)	Яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлөгә	2023-2026 еллар	Мониторинг нәтижәләре буенча мәгълүмати белешмәләр саны	12	12	12	12	15,0	15,0	15,0
2.11. Муниципаль берәмлектә таратыла торган материалларны экстремизм билгеләре булуга даими мониторинг оештырырга һәм тикшеренүләр үткәргә	Мәгариф идарәсе, мәдәният бүлөгә, Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлөгә, Россия Федераль куркынычсызлык хезмәтенә республика буенча идарәсе	2023-2026 еллар	Үткәрилгән тикшеренүләр саны	2	2	2	2	-	-	-
3 бурыч. Халыкта терроризмга каршы аң һәм терроризм һәм экстремистик идеология күренешләренә каршылык атмосферасын булдыруга юнәлтелгән ижтимагый фикер формалаштыру										
3.1. Мәгълүмати-пропаганда төркеме эшчәнлеген тээмин итэргә (катнашучыларны матди стимуллаштыру, күрсәтмә материал әзерләү)	Мәгариф идарәсе, яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлөгә, мәдәният бүлөгә	2023-2026 еллар	Эшче төркемнәр утырышлары саны	4	4	4	4	39,0	39,0	39,0
3.2. Терроризмга каршы юнәлештәге күрсәтмә агитация продукциясен (стикерлар, брошюралар, плакатлар) эшләргә, житештерергә һәм таратырга (урынлаштыру)	Яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлөгә, мәгариф идарәсе, мәдәният бүлөгә	2023-2026 еллар	Жәмәгәтьчелек игътибары өчен урнаштырылган продукция берәмлекләре саны	10	10	10	10	30,0	30,0	30,0
3.3. Халык белән мәгълүмати-аңлату эше	Мәгариф идарәсе, терроризмга каршы	2023-2026 еллар	Жәлеп ителгән лекорлар үткәргән	0	2	2	2	-	-	-

өчен квалификацияле лектор-пропагандистларны жәлеп итүне тәэмин итәргә, аларны матди стимуллаштыруны күздә тотарга	комиссия		лекцияләр/чыгышлар саны								
3.4. Халык белән мэгълүмати-аңлату эшләре өчен леткор-пропагандистларның муниципаль активын эзерләүне тәэмин итәргә	Мәгариф идарәсе, терроризмга каршы комиссия	2023-2026 еллар	Муниципаль берәмлек халкы арасыннан укытылган лекторлар саны	2	2	2	2	-	-	-	
3.5. Терроризмга каршы көрәштә теләктәшлек көненә (3 сентябрь) багышланган ижтимагый-сәси, мәдәни һәм спорт чаралары үткәргә	Мәгариф идарәсе, мәдәният бүлеге, терроризмга каршы комиссия, «Татмедиа» АЖ филиалы	2023-2026 еллар	Чаралар саны					20,0	20,0	20,0	
3.6. «Экстремизмга – юк» декадасын үткәрү (4-14 сентябрь)	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, мәгариф идарәсе, терроризмга каршы комиссия, «Татмедиа» АЖ филиалы, Эчке эшләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча территорияль бүлекчәләре, дини, ижтимагый, мәгариф һәм фәнни оешмалар	2023-2026 еллар	Чаралар саны								
3.7. Уяулыкны саклау һәм терроризмны экстремизмны профилактикалауда	Авыл жирлекләре башлыклары	2023-2026 еллар	Авыл жирлекләрендә жыеннар саны		1	1	1	-	-	-	

катнашу мәсьәләләре буенча муниципаль районда гражданныр жыеннары уздырырга											
3.8. Социаль челтәрләрнең муниципаль сегментында, Интернет челтәрәндә районның башка мәгълүмати ресурсларында терроризмга каршы эчтәлектәге мәгълүматны, шул исәптән видеороликларны эшләүне (сайлап алуны) һәм урнаштыруны тәмин итәргә	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, мәгариф идарәсе, «Татмедиа» АЖ филиалы	2023-2026 еллар	Урнаштырылган материаллар саны		4	4	4	-	-	-	
3.9. Массакүләм мәгълүмат чараларында терроризмга каршы тору эшендә ватандашларны берләштерүгә юнәлтелгән рәсми дини конфессияләр (православие, ислам) вәкилләренә тематик вәгазьләрен бастырып чыгаруны оештырырга	«Татмедиа» АЖ филиалы, дини һәм ижтимагый оешмалар (киләшү буенча)	2023-2026 еллар	Басмалар саны		1	1	1	-	-	-	
3.10. Авыл клубларында һәм мәдәният йортларында терроризмга һәм экстремизмга каршы юнәлештәге документаль һәм нәфис фильмнарны даими күрсәтү һәм аудитория белән фикер алышу оештырырга	Мәдәният бүлеге	2023-2026 еллар	Күрсәтүләр саны		10	10	10	-	-	-	
3.11. Яшьләр арасында	Яшьләр эшләре,	2023-2026	Чаралар саны		5	5	5	60,0	60,0	60,0	

чемпионатлар, ярышлар, квестлар, түгэрэк өстөллөр, очрашулар, фестивальлөр, конкурслар, акциялөр оештырырга	спорт һәм туризм бүлеге	еллар								
3.12. Терроризмга һәм экстремизмга каршы тору өлкәсендә иң яхшы проектка (ижади эшкә) конкурс үткәргә	Мәгариф идарәсе	2023-2026 еллар	Чаралар саны		5	5	5	12,0	12,0	12,0
3.13. Үзара аңлашу, милләтара теләктәшлек, балаларның медиа куркынычсызлыгы мәсьәләләрендә белем дәрәжәсен арттыруга юнәлтелгән «Ата-аналар өчен университет» форматында дәресләр үткәрүне оештырырга	Мәгариф идарәсе	2023-2026 еллар	Гомуми гаиләләр саны өлешендә профилактик дәреслөгә жәлеп ителгән ата-аналар өлеше, %		50	55	60	-		
3.14 Коммуникатив күнекмәләрне арттыруга, татулык, милләтара һәм диниара татулык идеяләрен популярлаштыруга юнәлтелгән тематик түгэрэк өстөлләр, конференцияләр, конкурслар, ата-аналар жылышлары, сыйныф сәгатъләре, акцияләр, тренингләр оештырырга	Мәгариф идарәсе	2023-2026 еллар	Чаралар саны		5	5	5	-	-	-
4 бурыч. Терроризм һәм экстремизмның ижтимагый куркынычын аңлату, жәмгыятнең терроризм һәм экстремизм идеологиясен тотрыклы кабул итмәвен формалаштыру буенча актив чаралар уздыру										
4.1.	«Интернет»	«Татмедиа» АЖ	2024-2026	Профилактик						

телекоммуникация-мәгълүмат чөлтәрендә терроризм һәм экстремизм идеологиясе йогынтысына аеруча дучар булган кешеләр категорияләренә адреслы профилактик йогынты ясау буенча квалификацияле белгечләр эшен оештырырга	филиалы (киләшү буенча)	еллар	Йогынтыга жәлеп ителгән «Интернет» чөлтәре кулланучылары саны							
4.2. Терроризм һәм экстремизмның төп янаулары буенча һәм аларны гомуми белем бирү оешмалары, һөнәри белем бирү оешмалары хезмәткәрләре һәм укучылары, аларның ата-аналары һәм опекуннары арасында вакытында ачыклау һәм булдырмау ысуллары буенча кыскача кулланма-белешмәләр чыгарырга һәм таратырга	Башкарма комитет, мәгариф идарәсе	2024-2026 еллар	Тарату өчен продукция берәмлекләре саны							
4.3. Халыкара тынычлык көненә (21 сентябрь) багышланган, яшьләр тарафыннан хәзерге дөньяның сәяси тотрыклылыгына янауларга (сугышлар, терроризм, экстремизм) каршы торуға багышланган чаралар үткәргә	Мәгариф идарәсе, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, мәдәният бүлеге, үзәкләштерелгән китапханәләр системасы	2024-2026 еллар	Чаралар саны (учреждениеләрнең эш планы буенча)							
4.4. Терроризм һәм экстремизмны профилактикалау	Мәдәният бүлеге, Гиндукуш музейе, урта гомуми белем	2024-2026 еллар	Чаралар саны, берәмлекләр	4	4	4	4	-	-	-

тематикасы буенча музей чаралары үткөрүне оештырырга: интерактив күргөзмөлөр, экскурсиялар, лекция-дәресләр	бирү мәктәбе музейлары									
4.5. «Компетентлы мохит» формалаштыру кысаларында терроризм һәм экстремизмны профилактикалауда катнашучы муниципаль хезмәткәрләрне, хокук саклау һәм суд органнары хезмәткәрләрән һәм башка категория гражданнары, шул исәптән яшьләр мохитендә, эзерләү, янадан эзерләү, квалификациясен күтәрү курсларын үткөрүне оештырырга	Мәгариф идарәсе, яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлеге, мәдәният бүлеге, үзәкләштерелгән китапханәләр системасы	2024-2026 еллар								
4.6. Тематик күргөзмөләр оештыру	Мәгариф идарәсе, мәдәният бүлеге, үзәкләштерелгән китапханәләр системасы	2024-2026 еллар	Күргөзмөләр саны, берәмлекләр	2	2	2	2	-	-	-
5 бурыч. Терроризм идеологиясенә каршы тору буенча чараларны нәтижәле гамәлгә ашыруга ярдәм итүче закон, норматив, оештыру һәм башка механизмнарны формалаштыру һәм камилләштерү										
5.1. Терроризм идеологиясе йогынтысына элэккән кешеләргә, шулай ук аларның гайлә әгъзаларына социаль адаптация һәм ресоциализация максатларында даими эшләрүче хокукый психологик, социаль һәм	Район Башкарма комитеты, социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), «Тукай РҮХ» ДАССУ (киләшү буенча)	2024-2026 еллар	Ярдәм алган кешеләр саны, кеше	10	10	10	10	-	-	-

башка адреслы ярдәм системасын оештырырга										
5.2. Терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау буенча муниципаль ведомствоара эшче төркемнәр эшчәнлегенә, терроризм идеологиясенә бирелүчән кешеләр һәм аларның гаилә әгъзалары белән квалификацияле эшләр өчен, психолог-белгечләр тарафыннан өзлексез консультацияләр бирү оештырырга	Район Башкарма комитеты, социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), «Тукай РҮХ» ДАССУ (киләшү буенча)	2024-2026 еллар	Консультацияләр саны, берәмлекләр	10	10	10	10	-	-	-
5.3. Терроризмга каршы торучу өлкәсендәге вазгыятькә (сәяси, социаль - икътисадый һәм башка процессларга, районда оператив вазгыять үсешен фаразлауга) мониторинг	Район Башкарма комитеты (социаль мәсьәләләр буенча житәкче урынбасары), авыл жирлекләре башлыклары (киләшү буенча), Эчке эшләр министрлыгы бүлеге (киләшү буенча)	2024-2026 еллар	мониторинг саны (яргы елга 1 тапкыр)							
6 бурыч. Ведомствоара хезмәтгәшлекнең оештыру - профилактика чараларын үткәрү һәм объектларның терроризмга каршы яклануын тәэмин итү										
6.1. Районда кеше күп булу урыннары һәм террористик һөжүмнәрнең потенциал объектларының каршы терроризмга саклануы буенча эш	Районның Башкарма комитеты һәм мэгариф, мәдәният, яшьләр һәм спорт бүлеге, кеше күп булу урыннары һәм террористик һөжүмнәрнең потенциал	2024-2026 еллар	куркынычсызлык паспортлары буенча					бүлекләр киселешендә бюджет хисабына	бүлекләр киселешендә бюджет хисабына	бүлекләр киселешендә бюджет хисабына

	объектлары житәкчеләре									
6.2. Терроризм куркынычы дәрәжәсен билгеләгәндә тренировкалар үткәрү	Терроризмга каршы комиссия, оператив төркем	2024-2026 еллар	Тренировкалар планы буенча	1	1	1	1	-	-	-
6.3. Район территориясендә миграция агымнары торышын контрольдә тотуны оештыру	ЭЭМ бүлеге (киләшү буенча), авыл жирлекләре башлыклары (киләшү буенча)	2024-2026 еллар	Мониторинг саны (квартал саен)	4	4	4	4	-	-	-
6.4. Зур масштаблы ижтимагый-сәяси һәм бәйрәм чараларын үткәрү чорында жәмәгать иминлеген тәмин итү максатларында жәмәгать хокук тәртибен саклауда катнашуга жәмәгать хокук саклау юнәлешендәге ижтимагый берләшмәләрне (ДНД, ФОРПОСТ) жәлеп итү	Район Башкарма комитеты, ЭЭМ бүлеге (киләшү буенча), авыл жирлекләре башлыклары (киләшү буенча)	2024-2026 еллар	Чаралар саны	4	4	4	4	-	-	-
Барлыгы диапазондагы гомуми чыгымнар, мең сум								207,0	207,0	207,0